

PLAN I PROGRAM RADA SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2024. GODINU

JU CENTAR ZA DNEVNI BORAVAK
DJECE SA SMETNJAMA U RAZVOJU
I ODRASLIH LICA SA INVALIDITETOM
U PRIJESTONICI CETINJE

Sadržaj

I. UVOD.....	2
II. UNAPRJEĐENJE MATERIJALNIH USLOVA RADA U JU CENTAR ZA DNEVNI BORAVAK U PRIJESTONICI CETINJE	3
III. STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH I JAČANJE PROFESIONALNIH KOMPETENCI	9
IV. KONCEPT RADA JU CENTAR ZA DNEVNI BORAVAK CETINJE I SPECIFIKACIJA PLANIRANIH USLUGA.....	10
V. RITAM DNEVNIH AKTIVNOSTI	17
VI. SARADNJA SA PORODICOM KORISNIKA.....	18
VII. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA.....	20
VIII. SARADNJA SA MEDIJIMA.....	22
IX. FINANSIJSKI PLAN ZA 2023. GODINU	24

I. UVOD

JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom u Prijestonici Cetinje (u daljem tekstu JU Centar za dnevni boravak) je dosadašnji rad usmjerio na kreiranje podsticajnog i podržavajućeg okruženja za ostvarivanje punih potencijala djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom.

Planom i programom rada za 2024. godinu predviđenim unaprjeđenjima materijalnih, kadrovskih i programskih potencijala JU Centar za dnevni boravak nastaviće put razvoja usluge podrške za život u zajednici, a samim tim i sistema socijalne i dječje zaštite.

Principi rada JU Centar za dnevni boravak će se u toku 2024. godine, kao i prethodnih godina pored lokalnih i nacionalnih dokumenata, bazirati i na pravno-obavezujućim međunarodnim dokumentima.

U pogledu ispunjavanja prostornih i organizacionih kriterijuma, a s namjerom nastavka pružanja usluga kroz responzivan i savremen servis naša vizija će se oslanjati na Strategiji inkluzivnog obrazovanja (2019-2025) čija je vizija usmjerena na uspostavljanje životnih vještina relevantnih za socijalni razvoj, kao i razvoj ličnosti i potencijala. Pomenuta Strategija uključuje principe, teorijska i praktična dostignuća u pravcu razvoja potencijala djece sa posebnim obrazovnim potrebama, ali i samog društva. Pristup je prvenstveno zasnovan na pravima, te za cilj ima prevenciju i uklanjanje prepreka u pogledu učešća i postignuća tokom školovanja za svu djecu.

Vodeći se Strategijom inkluzivnog obrazovanja i u narednom periodu polazićemo od uvjerenja da djeca sa posebnim obrazovnim potrebama imaju jednaka i neotuđiva prava u zajednici. S tim u vezi akcenat će biti stavljen na intersektorske, interaktivne, kvalitetne i dostupne programe i servise u zajednici koji su jednaki za svu djecu sa posebnim obrazovnim potrebama, mlade i roditelje/staratelje.

Njegujući multidisciplinarni pristup u radu, a kroz profesionalan pristup članova stručnog tima i u narednom periodu će se raditi na kreiranju programskih sadržaja prilagođenih individualnim potrebama svih korisnika poštujući Konvenciju o pravima osoba sa invaliditetom čije su države potpisnice obavezane na poštovanje dostojanstva, autonomije osoba sa invaliditetom, poštovanje različitosti, te puno i efektivno učešće u svim sferama društvenog života.

Konvencija o pravima djeteta takođe zauzima značajno mjesto u kreiranju vodećih načela u radu u JU Centar za dnevni boravak. Tako, članom 23. promoviramo stav da djeca

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

sa smetnjama u razvoju imaju pravo na posebnu brigu, obrazovanje i obuku koja će im omogućiti da žive ispunjen i dostojanstven život i da ostvare najveći mogući stepen nezavisnosti i učestvovanja u društvu.

U toku 2024. godine nastaviće se rad na daljoj implementaciji Lokalnog plana socijalne i dječje zaštite za Prijestonicu Cetinje za period 2022-2026. godine. U izradi Lokalnog akcionog plana učestvovao je i predstavnik JU Centar za dnevni boravak, čime je omogućeno da se potrebe djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom svrstaju kao prioritetne. Pomenuti plan predstavlja strateško opredeljenje Prijestonice Cetinje, koja kroz svoje aktivnosti i dokumenta želi unaprijediti socijalnu i dječju zaštitu. Takođe, Lokalnim planom su predviđene aktivnosti koje se odnose na jačanje međuresorne saradnje na lokalnom nivou.

S ciljem uključivanja djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom u svakodnevni život lokalne zajednice, JU Centar za dnevni boravak će i tokom 2024. godine nastaviti da unaprjeđuje partnersku saradnju sa porodicama korisnika i svim drugim relevantnim akterima koji učestvuju u kreiranju i realizaciji politike unaprjeđenja kvaliteta života djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom.

Kroz dostupne obuke i edukacije u zemlji i inostranstvu JU Centar za dnevni boravak nastaviće praksu unaprjeđenja profesionalnih kompetenci stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika koji su u neposrednom radu sa korisnicima.

II. UNAPRJEĐENJE MATERIJALNIH USLOVA RADA U JU CENTAR ZA DNEVNI BORAVAK U PRIJESTONICI CETINJE

Planirana unaprjeđenja materijalnih uslova rada u 2024. godini u skladu su, prvenstveno, sa mogućnostima i potrebama djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom, zatim sa njihovim intresovanjima i konačno identifikovanom stepenu podrške.

Pomenuti pristup planiranju je sa ciljem ostvarivanja punog potencijala naših korisnika i njihove integracije u sve sfere društvenog života.

Obzirom da je rad na kvalitetu usluga kontinuiran proces, u 2024. godini će se raditi na sprovođenju sistema upravljanja kvalitetom u poslovnoj organizaciji.

Sistem menadžmenta kvalitetom poznatiji kao ISO 9001:2015 predstavlja međunarodni standard koji sadrži zahtjeve za sistem upravljanja kvalitetom u poslovnoj organizaciji koje organizacija mora ispuniti da bi uskladila svoje poslovanje sa međunarodno priznatim normama. Jedan od ciljeva kojima teži JU Centar za dnevni

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

boravak predstavlja nadogradnja sistema kvaliteta za efikasnije poslovanje i pružanje usluga, pa će u skladu sa tim 2024. godinu obilježiti i korišćenje upravljačkog sistema – sistema kvaliteta.

Pomenuti sistem čine organizaciona struktura, odgovornost subjekata u organizaciji, procesi i resursi potrebni za upravljanje sistemom.

Svrha ovog standarda je povećanje efikasnosti organizacije kroz primjenu procesnog pristupa. Njegova prednost je obezbjeđenje veza između pojedinačnih procesa, sektora i njihove interakcije.

Brojne su prednosti implementacije standarda ISO 9001:2015:

- ❖ sticanje i/ili učvršćivanje poslovnog povjerenja kod postojećih i potencijalnih korisnika,
- ❖ poboljšanje poslovne sposobnosti i produktivnosti,
- ❖ postizanje i održavanje stabilnog nivoa kvaliteta usluga radi zadovoljavanja zahtjeva i izraženih potreba korisnika
- ❖ povećanje zadovoljstva korisnika

U 2024. godini, kao i prethodnih godina, ISO 9001:2015 će omogućavati preciziranje zahtjeva za sistem upravljanja kvalitetom koje organizacija/ustanova mora da ispuni kako bi pokazala svoju sposobnost da svoje usluge pruža na adekvatan način. Time ćemo uticati na povećanje zadovoljstva korisnika i roditelja/staratelja uz poštovanje važeće zakonske regulative.

Od 2020. godine i uspostavljanja Montessori kabineta u kontinuitetu se radilo na modernom dizajnu i nabavci opreme u skladu sa načelima Montessori pedagogije.

Namještaj je u potpunosti prilagodljiv različitim uzrastima i mogućnostima djece. Prostor ispunjavaju prilagođeni stolovi i stolice i police sa Montessori priborom.

Jedno od temeljnih načela rada u Montessori kabinetu jeste tzv. "Pripremljena okolina" u kojoj stručni radnici nakon "prvog pokazivanja" rade na podsticanju sposobnosti iz područja praktičnog života, sensorike i matematičkih vještina, kao i razvoja govornih i jezičkih vještina kod djece sa smetnjama u razvoju.

Stavljanje u upotrebu pribora ima za cilj stvaranje okoline koja je primjerena djeci sa smetnjama u razvoju kako bi se ispunile trenutne potrebe i podržao sveobuhvatni razvoj korisnika.

Vodeći se principima u radu po Montessori pedagogiji, a poštujući individualni tempo razvoja i tokom 2024. godine u planu je nabavka dodatnog Montessori pribora i to iz sljedećih oblasti rada:

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

- ❖ Pribor za vježbe praktičnog života
- ❖ Pribor za razvoj čulnih sposobnosti
- ❖ Pribor za razvoj govora, čitanja, pisanja i obogaćivanja rječnika
- ❖ Pribor za razvoj matematičkih sposobnosti.

Krajem 2021. godine JU Centar za dnevni boravak je kao autor ušao u postupak akreditacije programa obuke pod nazivom „Osnovi primjene Montessori pedagogije u radu sa korisnicima dnevnih centara“.

Opšti ciljevi programa obuke su:

- ❖ Unaprjeđenje kvaliteta života djece i mladih sa smetnjama u razvoju kroz povećanje kompetencija zaposlenih stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika u centrima za dnevni boravak u Crnoj Gori.
- ❖ Sticanje stručnih kompetencija za primjenu Montessori pedagogije u centrima za dnevni boravak u Crnoj Gori.

U skladu sa rješenjem broj 03-18/1 Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu, a po javnom pozivu br. 01-49 od 19.01.2021. godine, program obuke „Osnovi primjene Montessori pedagogije u radu sa korisnicima dnevnih centara“ ispunjava standarde za akreditaciju. Kao takav, akredituje se na period od 5 godina.

Kako je JU Centar za dnevni boravak pokrenuo postupak akreditacije sa osnovnim zadatkom razvijanja programa obuke za stručne radnike, stručne saradnike i saradnike, u 2024. godini nastaviće se sa realizacijom obuke „**Osnovi primjene Montessori pedagogije u radu sa korisnicima centara za dnevni boravak**“, radi održavanja i unaprjeđivanja stručnih kompetenci i kvaliteta stručnog rada u dnevnim centrima u Crnoj Gori.

Krajem 2020. godine u JU Centar za dnevni boravak je uspostavljen Kabinet za asistivnu tehnologiju. U toku 2024. godine radiće se i na modernizaciji kabineta za asistivnu tehnologiju otvorenog u okviru projekta „Asistivnom tehnologijom do pune inkluzije“. Projekat „Asistivnom tehnologijom do pune inkluzije“ je realizovan sa ciljem poboljšanja kvaliteta života djece i mladih sa smetnjama u razvoju. Nastao je u okviru grant šeme „Podrška pružanju usluga socijalne i dječje zaštite“ (Budžetska linija: IPA II – Višegodišnji akcioni program za Crnu Goru za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku 2015-2017).

Kabinet asistivne tehnologije je opremljen sredstvima asistivne tehnologije, koji se po svojoj složenosti svrstavaju u niskotehnološke i visokotehnološke komunikacione sisteme.

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

U toku 2024. godine u planu je nabavka dodatne opreme koja će olakšati svakodnevno funkcionisanje djece i mladih sa smetnjama u razvoju i omogućiti im ravnopravno učešće u društvu.

Individualni rad sa mlađim kategorijama korisnika u okviru psiholoških, logopedskih i oligofrenoloških tretmana zauzima značajno mjesto u radu JU Centar za dnevni boravak. Uzimajući pomenuto u obzir, u planu je adaptacija prostorije predviđene za pomenute tretmane adekvatnim podesivim namještajem za rad prilagodljivim individualnim fizičkim potrebama korisnika.

Senzorna soba je interaktivna soba opremljena odgovarajućom opremom koja omogućava stimulaciju čula. To je mjesto gdje osobe sa poremećajem senzorne integracije mogu da istraže i razviju svoje senzorne vještine, da se relaksiraju i oslobode napetosti. Opremu kontroliše terapeut tako što dozira stimulse za svako čulo prilagođavajući ih individualnim potrebama svakog korisnika.

Pomenuta soba i njen značaj u radu sa djecom sa smetnjama u razvoju u svrhu prevazilaženja senzornih poteškoća će i u toku 2024. godine zauzimati značajno mjesto u pogledu modernizacije i nabavke dodatne opreme, a sve u skladu sa procijenjenim potrebama korisnika.

Obzirom na porast broja korisnika dječjeg uzrasta u JU Centar za dnevni boravak u narednom izvještajnom periodu u planu je adaptacija dvorišnog prostora sa mobilijarom koji zadovoljava razvojne potrebe naših najmlađih korisnika. Samim tim bi se poboljšali uslovi za obavljanje radno-okupacionih i rekreativnih aktivnosti. Pomenuta adaptacije se prvenstveno odnosi na zaštitne podloge koje se odlikuju visokom elastičnošću i sposobnošću apsorpcije pritiska te predstavljaju visok stepen zaštite od povreda.

Pored navedenih unaprjeđenja materijalnih uslova rada, u tekućoj godini planom je predviđena adaptacija jednog od toaleta kako bi isti odgovarao potrebama i uzrastu djece.

Sa ciljem da omogućimo našim korisnicima da ostvare svoj puni potencijal u 2024. godini će se obaviti nabavka MOTOMed MUVI aparata.

Kao najvažnije dobrobiti primjene ovog uređaja mogli bi da izdvojimo sledeće:

- ❖ daje više fleksibilnosti,
- ❖ olakšava grčeve,
- ❖ stvara osjećaj toplih nogu bez bola,
- ❖ podstiče sposobnost hodanja,
- ❖ povećava osjećaj mentalne lagodnosti,
- ❖ smanjuje napetost,
- ❖ pronalazi rezidualnu mišićnu snagu,

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

❖ suzbija posledice nedostatka kretanja.

Primarno je namijenjen korisnicima sa cerebralnom paralizom, multipla sklerozom, korisnicima sa simptomima ostalih neuroloških bolesti ali i svim onim korisnicima kod kojih primjećujemo bilo koji oblik smanjene pokretljivosti (u JU Centar za dnevni boravak imamo 5 korisnika smanjene pokretljivosti). Tako bi se nabavkom ovog sofisticiranog uređaja značajno obogatila usluga fizioterapeutskih tretmana.

Uređaj MOTOMed Muvi predstavlja visokotehnološki trenažer za noge i ruke. Uređaj uključuje: Trenažer za ruke, Trenažer za noge, Vođice za noge sa plastičnim držačima listova, Fiksacije za ruke sa manžetnama za zglob (par). Pored ovog osnovnog paketa opreme, dostupan je i veliki izbor dodatne opreme ukoliko se za nju ukaže potreba, a sve u skladu sa potrebama naših korisnika.

Sa namjerom da svim našim korisnicima omogućimo jednake uslove u planu je adaptacija unutrašnjeg i spoljašnjeg prostora JU Centar za dnevni boravak. Pomenuta adaptacija se odnosi na postavljanje taktilnih traka za slijepe i slabovide.

Taktilne trake za slijepe i slabovide će pomagati našim korisnicima pri kretanju u prostoru. Instalacija istih će omogućiti da naši korisnici dostignu veći nivo samostalnosti čime ćemo proces uspješne integracije u sve aktivnosti JU Centar za dnevni boravak značajno olakšati.

Za potrebe JU Centar za dnevni boravak i u narednom izvještajnom periodu radiće se na razvijanju Dokument menadžment sistema za elektronsko čuvanje i manipulaciju dokumenata. Kako bi pomenuti sistem funkcionisao na adekvatan način radiće se i na implementaciji sljedećih modula:

- ❖ Prijem zahtjeva i evidentiranje
- ❖ Dodjela predmeta
- ❖ Status predmeta
- ❖ Izvještavanje i analitika
- ❖ Dashbord
- ❖ Administracija

Osim izrade navedenih modula neophodno je i :

- ❖ Izvršiti testiranje
- ❖ Održati obuku

U smislu tehničke infrastrukture i podrške biće potrebno :

- ❖ Sistem razviti na Opensource platformi, tako da ne postoje troškovi kupovine ili održavanja licenci
- ❖ Napraviti neophodnu prateću dokumentaciju (korisničko upustvo i sl.)

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

- ❖ Domen i hosting za 1 godinu od dana potpisivanja Ugovora
- ❖ Održavanje za 6 mjeseci od dana primopredaje sistema

Pristigli zahtjev u nekoj od mogućih formi će se na taj način evidentirati od strane Arhive organa i unijeće se osnovni podaci važni za praćenje kompletnog procesa i to:

- ❖ Broj predmeta
- ❖ Datum prijema predmeta
- ❖ Ime i prezime stranke ili naziv institucije
- ❖ Vrsta predmeta
- ❖ Prilog predmeta
- ❖ Komentar

Korišćenje pomenutog programa će i u 2024. godini omogućiti bolju efikasnost u radu, tako što će nadležna osoba proslijediti dokument/zadatak zaposlenom koji je takođe prijavljen na platformu i postaviti mu/joj rok za rješavanje kao i očekivani rezultat (urađeno rješenje, izjavu i sl.) povodom istog.

Datum dodjele predmeta će se generisati automatski na trenutni datum i vrijeme i neće ga biti moguće izmijeniti kako bi se izbjegle potencijalne zloupotrebe.

Na taj način nastavićemo sa razvijanjem modula koji će omogućiti kreiranje izvještaja i analitike u realnom vremenu i obezbijediti mogućnost brze pretraga na osnovu zadanog upita, kao i mogućnosti višestrukog filtriranja svih dostupnih podataka.

Svi kreirani izvještaji će se moći eksportovati u neki od formata koji su u svakodnevnoj upotrebi – Microsoft Word, Microsoft Excel, PDF ili još neki u zavisnosti od predloženog rješenja i zahtjeva.

Naredni izvještajni period obilježiće i dalja unaprjeđenja u pogledu opremljenosti IT tehnologijom što će doprinijeti bržem i kvalitetnijem radu sa korisnicima.

Zaključno, u pogledu unaprjeđenja materijalnih uslova rada, u toku 2024. godine će se raditi na održavanju unutrašnjeg i spoljašnjeg mobilijara JU Centar za dnevni boravak.

III. STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH I JAČANJE PROFESIONALNIH KOMPETENCI

Prioritetnu aktivnost u ovoj godini predstavljaće i stručno usavršavanje zaposlenih, kao i podizanje nivoa kvaliteta neposrednog rada sa korisnicima, a sa ciljem ostvarivanja njihovih punih psiho-fizičkih potencijala.

Pored pomenutog, a sa namjerom zadovoljavanja sazajnih, emocionalnih, motoričkih, socijalnih i drugih potreba u planu su brojne edukacije koje će svojim kvalitetom pružiti stručnim radnicima, stručnim saradnicima i saradnicima kompetencije da na iste daju adekvatan podsticajni odgovor.

Primjena različitih metoda u radu sa djecom sa smetnjama u razvoju i odraslih licima sa invaliditetom u 2024. godini će doprinijeti ostvarivanju punih potencijala korisnika. Navedeno podrazumijeva realizaciju obuka čiji je cilj unaprjeđenje kvaliteta rada sa djecom ranog uzrasta, uključujući edukacije namijenjene ranom otkrivanju razvojnih smetnji, te planiranju i realizaciji tretmana u ranom dječjem dobu, kao i edukacije naprednog nivoa za pružanje adekvatne podrške djeci koja ispoljavaju smetnje iz spektra autizma, naročito u pogledu primjene konkretizovanih, specifičnih metoda rada. Predviđeni edukacijski programi planirani su na bazi aktuelnih potreba strukture korisnika JU Centar za dnevni boravak, kao i budućih pravaca u razvoju usluga koje JU Centar za dnevni boravak pruža.

U pogledu zadovoljavanja interesovanja odraslih lica sa invaliditetom posebna pažnja će biti usmjerena na kvalitetno provođenja slobodnog vremena.

Planirana stručna usavršavanja biće realizovana shodno ponudi akreditovanih edukacijskih programa u organizaciji Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu u tekućoj godini, ali i drugih obuka navedenog tipa u Crnoj Gori ili regionu.

Osim gorenavedenih oblika edukacija zaposleni u JU Centar za dnevni boravak će prisustvovati konferencijama, seminarima i webinarima u organizaciji akreditovanih edukatora u zemlji i inostranstvu.

Kako je ranije navedeno na izbor pomenutih vidova edukacije primarno će uticati procjena trenutnih potreba korisnika. Osim procjena potreba, na izbor samih edukacija će uticati aktuelne oblasti u socijalnoj i dječjoj zaštiti kako bi se moglo raditi na unaprjeđenju položaja naših korisnika koji čine najranjiviju kategoriju stanovništva.

Osim direktnog rada sa korisnicima i edukacijama u metodama za sprovođenje istog, naglasak će biti stavljen na poboljšanje kvaliteta komunikacije sa roditeljima/starateljima kroz edukaciju za primjenu različitih metoda.

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

S ciljem unaprjeđenja materijalnih uslova rada i poboljšanja kvaliteta rada u narednom izvještajnom periodu apliciraćemo za obezbjeđivanje dodatnih sredstava putem dostupnih sredstava finansiranja.

Imajući u obzir da JU Centar za dnevni boravak dijeli viziju ZSDZCG koja se odnosi na jačanje sopstvenih profesionalnih kapaciteta, praćenje sistema kvaliteta stručnog rada i usluga u ustanovama socijalne i dječje zaštite, kroz edukacije zajednički ćemo raditi na stvaranju uslova za kontinuirano unaprjeđenje kvaliteta socijalnih usluga i u 2024. godini.

IV. KONCEPT RADA JU CENTAR ZA DNEVNI BORAVAK CETINJE I SPECIFIKACIJA PLANIRANIH USLUGA

Kako je osnovno polazište rada JU Centar za dnevni boravak realizovanje programskih aktivnosti bazirano na konceptu rada prilagođenom potrebama i interesima naših korisnika i u narednom periodu će se posvećeno raditi na kvalitetu istih.

JU Centar za dnevni boravak će pružati usluge korisnicima koji su po osnovu rješenja nadležnog organa dobili pravo na dnevni boravak. Pomenute usluge se odnose na sljedeće oblasti:

❖ Osmočasovnu njegu

U okviru boravka njega će podrazumijevati ishranu, pomoć u održavanju lične higijene, te sticanja i usvajanja higijenskih navika odnosno podsticanja samostalnosti u obavljanju pomenutih radnji.

❖ Psihosocijalnu podršku

Odnosi se na pružanje podrške korisnicima i roditeljima u toku adaptivnog perioda, kao i u nastavku korišćenja usluga kad god se za pomenutim vidom podrške ukaže potreba. Takođe, psihosocijalna podrška se odnosi na osnaživanje korisnika za korišćenje svojih punih potencijala, prevencija rizičnog ponašanja i pomoći u prevazilaženju kriznih situacija.

❖ Osnovni fizikalni tretman i rehabilitaciju i reedukacija psihomotorike kroz fizikalni tretman

Sprovođenje kineziterapije kroz individualni i grupni oblik rada, kao i primjena elemenata reedukacije psihomotorike kroz rad sa najmlađim korisnicima. Ukoliko se ukaže potreba za laser i magnet terapijom sala sa fizikalnu terapiju je opremljena modernim aparatima za sprovođenje iste. I u toku 2024. godine u planu je saradnja sa fizijatrom sa ciljem određivanja indikacija za fizikalne tretmane.

❖ **Individualni i grupni rad sa korisnicima na osnovu individualnog plana rada**

Rad će u narednoj godini biti organizovan u okviru grupa u odnosu na uzrast korisnika. Na starijoj uzrasnoj grupi sprovodiće se vaspitno-obrazovni rad kroz radno-okupacionu terapiju. Sa mlađom kategorijom korisnika sprovodiće se uglavnom individualni tretmani sa namjerom ostvarivanja punih potencijala, dok će se grupni tretmani realizovati u svrhu socijalizacije i podsticanja pozitivnog takmičarskog duha.

❖ **Vaspitno – obrazovni rad u kojem se stiču vještine neophodne za svakodnevni život**

Vaspitno-obrazovni rad će se u narednoj godini sprovoditi u oblastima: samoposluživanja, socijalizacije, razvoja govora i jezika, upoznavanja uže i šire sredine, fizičke, likovne i muzičke kulture.

❖ **Radno – okupacioni tretman**

Radno – okupacioni tretman će se u 2024. godini odnositi na organizaciju sljedećih radionica: kreativna, sportska, muzička i kulinarska.

❖ **Tretman u kabinetu za Asistivnu tehnologiju**

U okviru tretmana u kabinetu za asistivnu tehnologiju koristiće se uređaj Tobii dynavox sa pratećom opremom (stalak i softveri kao što je Greed koji služi za reprodukciju pisanog teksta i slikovnog materijala) koji je složeni komunikator koji nudi širok spektar mogućnosti korisnicima pomoću komunikacijskih softvera u kojima već postoje mnogobrojni izrazi, vokabular, riječi s pratećim simbolima i mogućnost pisanja poruka koje će komunikator izgovoriti.

Među jednostavnim komunikatorima od opreme u okviru tretmana koristiće se sljedeći: Go Talk 20+, BIGmack, „Pričajući raspored“, „Interaktivni zid“ i ostalo. Svi jednostavni komunikatori služiće za iniciranje komunikacije, pospješivanje pažnje kod djece, vježbanje govora i artikulacije, izražavanje ličnih doživljaja i osjećanja. Olakšavajući faktor za korišćenje pomenuitih uređaja predstavlja oprema za pristup računarima kao što je: Clevy tastatura, slušalice i miš.

❖ **Tretman u kabinetu za Montessori pedagogiju**

Osnovno polazište Montessori pedagogije je da posmatra dijete kao jedinstvenu ličnost koju treba da pratimo na njenom putu osamostaljenja poštujući djetetovu želju da uči i radi u skladu sa individualnim tempom razvoja.

Uviđajući da dijete nakon rođenja posjeduje ogroman potencijal energije i kreativnosti koji je potrebno probuditi, Montessori pedagogija stavlja akcenat na okruženje koje će stimulisati dijete da uči na način koji je prirodan. Poseban naglasak se u okviru Montessori

pedagogije stavlja na period od rođenja do šeste godine kada dijete posjeduje upijajući um koji kao takav omogućava da dijete upija utiske koje zapaža u svom okruženju, zahvaljujući kojima stiže sposobnosti.

❖ **Tretman u kabinetu za Terapiju igrom**

Igra je snažna potreba djetetove prirode. Kroz igru dijete se izražava na prirodan način, pa se tako smatra da je igra „jezik“ djetinjstva. Kroz igru dijete razvija kognitivne, emocionalne, socijalne i fizičke vještine. Igra pomaže djeci da se lakše nose sa stresnim situacijama, razumiju stresna iskustva, iskažu lične potrebe, razviju samoizražavanje. Tretmani se realizuju individualno, što omogućava potpunu posvećenost djetetu.

❖ **Socijalizaciju (posjete, kulturne, zabavne, sportsko-rekreativne aktivnosti, izlete i dr.)**

Kao važan segment oblika rada u našoj ustanovi i u narednom izvještajnom periodu radićemo na socijalizaciji naših korisnika kroz posjete i izlete, kao i brojne kulturne, zabavne, sportsko-rekreativne i druge aktivnosti.

❖ **Razvoj potencijala i osnaživanje korisnika**

Organizacijom rada (individualno i grupno) nastavićemo sa radom na ostvarivanju punih potencijala naših korisnika, te na njihovom osnaživanju za kvalitetniju integraciju u društvenu zajednicu kroz pluralizam usluga.

❖ **Prevoz od kuće do Centra i povratak kući**

❖ **Ishranu (dva obroka)**

❖ **Savjetodavni rad i edukaciju za roditelje**

Poznavanje porodice, te porodičnog okruženja naših korisnika omogućava bolji uvid koji može pomoći u rješavanju velikog broja problemskih situacija te ojačati saradničke i partnerske odnose porodice sa ustanovom u svrhu cjelovitog razvoja djeteta. Partnerstvo porodice i zaposlenih temelj je preporučenih praksi za obrazovanje male djece, s naglaskom na jedinstvene prioritete i vrijednosti porodice.

Usluge JU Centar za dnevni boravak koriste korisnici različitih uzrasta, te su u skladu sa tim programske aktivnosti prilagođene korisničkim grupama. Tako dvije grupe korisnika čine odrasla lica sa invaliditetom, dok treću i posebnu grupu čine djeca sa smetnjama i teškoćama u razvoju.

Djeca sa smetnjama i teškoćama su uključena u vaspitno-obrazovni sistem (predškolske i školske ustanove) pa tako usluge JU Centar za dnevni boravak koriste kao stručnu podršku i pomoć u okviru dnevnog boravka.

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

Kako je JU Centar za dnevni boravak prepoznao značaj individualnih tretmana i pristupa u radu sa djecom i u ovoj godini će se aktivno primjenjivati ovaj oblik rada čije su prednosti brojne:

- ❖ Poštuje se individualni tempo razvoja svakog korisnika
- ❖ U većoj mjeri se razvija samostalnost i samoinicijativnost korisnika
- ❖ Afirmiše se i jača ličnost korisnika
- ❖ Razvija se pozitivan odnos između stručnog radnika i korisnika

Individualni i grupni tretmani se sprovode od strane multidisciplinarnog tima stručnih radnika i stručnih saradnika koji čine psiholozi, vaspitač nastavnica predškolskog vaspitanja, socijalni radnik, logoped, fizioterapeut, radno-okupacioni terapeut, pedagozi senzorne integracije i defektolog – oligofrenolog.

Sa ciljem definisanja prioriternih potreba korisnika, velika pažnja se poklanja razmatranju i dijeljenju informacija u okviru stručnog tima kako bi donesene odluke o prioritetnim oblastima djelovanja, ciljevima i očekivanim ishodima bile postavljene na adekvatan način.

Sastavni dio prilikom pomenutih aktivnosti čine članovi porodica korisnika i druga lica iz bliskog okruženja koja su od značaja za korisnika. Takav, timski rad, daje najbolje rezultate za sveobuvatan pristup potrebama korisnika. Na ovaj način dobijamo novu perspektivu o potrebama i okruženju korisnika, a neposredno okruženje postaje dio rješenja.

Osim prednosti za korisnike, rad u timu ima brojne prednosti i za zaposlene obzirom da pomenuti oblik rada omogućava stručnim radnicima i stručnim saradnicima da podijele odgovornost u zahtjevnim i kompleksnim slučajevima.

Rad u timu pomaže članovima da razviju svoje vještine donošenja odluka i omogućava učenje od drugih profesionalaca i disciplina. Postojanje dobro opremljenih kabineta za individualni i grupni rad u značajnoj mjeri olakšava produktivan, kvalitetan i sadržajan rad sa korisnicima.

Kabinet za terapiju igrom je otvoren nakon prethodnog pažljivog sagledavanja potreba korisnika koji su u posljednje vrijeme mahom predškolskog uzrasta. Prilagođavanje njihovim potrebama kroz adaptaciju prostora će i u narednoj godini rezultirati boljom pažnjom i koncentracijom korisnika.

Kroz individualan pristup u jednostavnom i svedenom okruženju kroz igru dijete se izražava na prirodan način, pa se tako smatra da je igra „jezik“ djetinjstva.

Kroz igru dijete razvija kognitivne, emocionalne, socijalne i fizičke vještine. Igra pomaže djeci da se lakše nose sa stresnim situacijama, razumiju stresna iskustva, iskažu lične potrebe, razviju samoizražavanje.

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

Takođe kroz rad u kabinetu za terapiju igrom djeca imaju priliku da osnaže samoregulaciju, samopoštovanje, kreativno rešavanje problema, moralni i psihološki razvoj.

Kabinet za Montessori pedagogiju obiluje raznim materijalima koji utiču na poboljšanje senzo-motornog razvoja korisnika.

Oblik rada koji se primjenjuje u pomenutom kabinetu jeste individualni, dok ni ostali oblici rada nijesu isključeni imajući u vidu da se rad u samom kabinetu zasniva na slobodnom izboru korisnika i da nema unaprijed planiranih aktivnosti.

Kabinet za asistivnu tehnologiju pokazao se kao veoma koristan za unaprjeđenje sposobnosti neophodnih za svakodnevno funkcionisanje korisnika.

Osim individualnog rada u 2024. godini primjenjivaće se i oblik grupnog rada, gdje će se unaprijediti i domen socijalizacije. Dvije grupe koje čine korisnici starijeg uzrasta uključene su u različite oblike zabavnih, rekreativnih, socio-integrativnih i radno-okupacionih aktivnosti.

U 2024. godini radiće se na inteziviranju saradnje sa dosadašnjim partnerima na lokalnom nivou kao što su: Organizacija Crvenog krsta Prijestonice Cetinje, JU Dom učenika i studenata Cetinje, Gimnazija, Srednja stručna škola, OŠ LPO, OŠ NJEGOŠ i sa brojnim drugim partnerima sa kojima dijelimo istu viziju o inkluzivnom društvu.

Osim kreativnih radionica, u planu su i zajednički izleti, organizovanje priredbi i dr.

Po pitanju radno-okupacionih aktivnosti planirana je realizacija sljedećih aktivnosti:

- ❖ Kulinarskih radionica sa ciljem unaprjeđenja vještina samopomoći
- ❖ Muzičko-plesnih radionica sa ciljem ovladavanja jednostavnim tehnikama plesa uz učenje muzičkih tekstova
- ❖ Sportskih aktivnosti sa ciljem održavanja i unaprjeđenja fizičkih sposobnosti
- ❖ Kreativnih radionica sa ciljem podsticanja mašte kroz izradu ukrasnih predmeta

Rad sa korisnicima u 2024. godini biće organizovan u skladu sa članom 11. Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici "Službeni list Crne Gore", br. 063/19 od 18.11.2019), a prema ritmu dnevnih aktivnosti JU Centar za dnevni boravak.

U okviru individualnog plana rada biće zastupljene sljedeće oblasti:

- ❖ podrška u izgradnji i održavanju pozitivnih odnosa sa odraslim, starim licima i djecom;

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

- ❖ organizovanje radno-okupacionih, odnosno edukativnih aktivnosti, koje podstiču razvoj novih znanja i vještina;
- ❖ razvijanje metoda rada koji ohrabruju učestvovanje korisnika u aktivnostima u zajednici;
- ❖ organizovanje slobodnog vremena u skladu sa potrebama i interesovanjima korisnika;
- ❖ organizovanje prigodnih kulturno-zabavnih sadržaja u okviru dnevnog boravka;
- ❖ podršku u socijalnoj inkluziji;
- ❖ razvoj vještina za prepoznavanje i rješavanje problema;
- ❖ razvoj komunikacionih vještina
- ❖ razvoj vještina i znanja potrebnih za život u zajednici

Planirani individualni tretmani za 2024. godinu

Planirani individualni tretmani		
1	Psihološki tretmani	336
2	Fizioterapeutski tretmani	203
3	Tretmani senzorne integracije	254
4	Logopedski tretmani	655
5	Oligofrenološki tretmani	299
6	Tretmani u kabinetu za Montessori pedagogiju	303
7	Tretmani u kabinetu za Asistivnu tehnologiju	321
8	Tretmani u kabinetu za Terapiju igrom	351

Planirani grupni tretmani za 2024. godinu

Planirani grupni tretmani		
1	Fizioterapeutski tretmani	202
2	Psihološki tretmani	34

Aktivnosti u okviru korisničke grupe iznad 27 godina starosti za period januar – decembar 2024. godine

Aktivnosti u okviru korisničke grupe iznad 27 godina starosti za period januar – decembar		
1	Kreativne radionice	44
2	Kulinarske radionice	45
3	Muzičko – plesne radionice	47
4	Gradske šetnje/sportske aktivnosti	95

Vođenje dokumentacije o korisnicima i o radu sa korisnicima biće usklađeno sa Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici. Vođenje evidencije dnevnih događaja, aktivnosti na osiguranju bezbjednosti, lista praćenja i evaluacija predstavljaju osnov za praćenje ostvarenih napredaka korisnika.

V. RITAM DNEVNIH AKTIVNOSTI

<p><u>07:00-08:00h</u></p>	<p>Dolazak korisnika, priprema za doručak i dnevne aktivnosti. Priprema za doručak i dnevne aktivnosti uključuju rad na vještinama samopomoći uz podršku njegovateljice. Navedeno podrazumijeva aktivnosti koje se odnose na ishranu, oblačenje i obuvanje korisnika, razvijanje higijenskih i kulturnih navika.</p>
<p><u>08:00-11:00h</u></p>	<p>Rad za stolom, vaspitno-obrazovni rad u kojem se stiču vještine neophodne za svakodnevni život.</p>
<p><u>11:00-12:30h</u></p>	<p>Nastavak glavnih aktivnosti. Nastavak glavnog bloka aktivnosti uključuje organizovanje radno-okupacionih aktivnosti (kreativnih, muzičko-plesnih, kulinarskih radionica, kao i sportskih aktivnosti), uz nastavak individualnih i/ili grupnih tretmana.</p>
<p><u>12:30-13:00h</u></p>	<p>Ručak</p>
<p><u>13:00 – 14:00h</u></p>	<p>Centri interesovanja i nastavak glavnih aktivnosti. Uključuje organizovanje slobodnih aktivnosti u skladu sa interesovanjima korisnika (igre na svježem vazduhu u skladu sa godišnjim dobom, društvene igre, slušanje muzike i gledanje TV-a, škola u prirodi i sl.) i nastavak individualnih i/ili grupnih tretmana.</p>
<p><u>14:00-15:00h</u></p>	<p>Priprema za odlazak kući obuhvata sticanja i usvajanje navika i vještina korisnika da se sam stara o sebi u okviru svojih svakodnevnih potreba i aktivnosti koje se odnose na ciljeve iz oblasti samopomoći (oblačenje i obuvanje).</p>

VI. SARADNJA SA PORODICOM KORISNIKA

Savjetodavni rad i saradnja sa porodicom korisnika, te ostalim osobama iz okruženja značajnih za korisnika bitan je faktor u jačanju saradnje između porodice i naše ustanove.

Osnovni principi saradnje sa porodicom korisnika baziraju se na njegovanju partnerskog odnosa, poštovanju ličnosti i uloge roditelja, profesionalnom odnosu prema informacijama dobijenim od roditelja i poštovanju privatnosti porodice.

Kroz jačanje saradnje zasnovane na povjerenju rastu šanse korisnika za postizanje boljih ishoda učenja, jačanja individualnih sposobnosti, saradničkih odnosa, kreiranja pozitivne slike o sebi, rješavanju problema, razvoju socijalnih i emocionalnih kompetencija.

Važnost saradnje stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika sa porodicom korisnika ogleda se u boljem razumijevanju djece i načina na koji porodična dinamika utiče na razvoj korisnika.

Zaposleni u JU Centar za dnevni boravak su u stalnoj potrazi za što boljim metodama i oblicima rada s roditeljima. Takođe, ulaže se kontinuiran trud u razumijevanje društvenih promjena (ekonomskih i socijalnih), te kakav uticaj one ostvaruju na promjene u životu porodice. Dobra upućenost u društvena zbivanja i promjene, omogućavaju bolje razumijevanje porodičnih odnosa, dinamike u porodici, te položaja korisnika u istoj.

Svrha saradnje sa roditeljima jeste pružanje pomoći u prevladavanju poteškoća, razumijevanju odnosa u porodici i razvijanje skladnih veza na svim nivoima. Razlozi saradnje i potreba za savjetovanjem roditelja su višestruki i u mnogo čemu se razlikuju.

Gorenavedeni uticaj društvenih promjena koji djeluje na promjene u strukturi porodice ostavlja promjene na planu ponašanja korisnika i njihovih roditelja.

Osim pomenutog, često se javljaju poteškoće u samoj komunikaciji roditelja s djecom, neprepoznavanje potreba i nerazumijevanje u postavljanju prioriteta u razvoju djece. U tim situacijama zaposleni u JU Centar za dnevni boravak se trude da sačuvaju dignitet porodice i korisnika koje je izloženo situacijama sa kojima se teško može nositi i kojima zbog razvojnog momenta ne može zrelo pristupiti.

U svrhu prevencije pojave rizičnog ponašanja i u narednoj godini ćemo raditi na pomaganju porodici da svoja očekivanja u odnosu na korisnike postave prvenstveno poštujući njihove potrebe i interese kako bi dostigli svoje pune potencijale.

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

Saradnja sa roditeljima će se, kao i u prethodnom periodu, odnositi na pomoć pri organizaciji slobodnog vremena, gdje roditelji često traže prijedloge na koji način da kvalitetno provode vrijeme sa svojom djecom.

Svjesni da narušena komunikacija roditelja sa zaposlenima vodi do otpora i u krajnjem ostavlja negativne posljedice na razvoj djeteta i u narednom periodu ćemo raditi na otvorenoj komunikaciji.

Svakodnevna, neposredna komunikacija između stručnih radnika, stručnih saradnika, saradnika i roditelja podrazumijeva razmjenu dnevnih informacija o ponašanju korisnika, njihovom raspoloženju i novonastalim okolnostima u porodici koje mogu značajno uticati na ponašanje korisnika u JU Centar za dnevni boravak.

Ovakav način komunikacije podrazumijeva i informisanje roditelja/staratelja o ritmu dnevnih aktivnosti u JU Centar za dnevni boravak i ponašanju korisnika individualno i u okviru grupe.

Prepoznajući važnost međusobnog uvažavanja, saradnje i usklađenosti djelovanja porodice i JU Centar za dnevni borava na stanje korisnika i razvoj djece i u 2024. godini ćemo organizovati različite aktivnosti.

Profesionalna uloga stručnih radnika i životna uloga roditelja/staratelja su slične. Uključivanjem korisnika u usluge JU Centar za dnevni boravak postajemo partneri sa roditeljima na zajedničkom zadatku vaspitanja, obrazovanja i cjelokupne brige o djeci sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom.

Psiholozi će i u narednom izvještajnom periodu kroz aktivno slušanje, nastojati definisati problem koji će potom kroz saradnju sa roditeljima i korisnicima kad god je to moguće pokušati da riješe imajući u vidu najbolje interese strana uključenih u ovaj proces.

Stručni radnici će sa ciljem obezbjeđivanja sigurnog okruženja, osim stručne pripremljenosti i informisanosti, raditi na kreiranju prijatnog ambijenta koje će omogućiti otvorenost sagovornika i jačanje njihovih kapaciteta za rješavanje vlastitih problema.

VII. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA

U radu sa djecom sa smetnjama u razvoju i odraslim licima sa invaliditetom međusektorska saradnja je od izuzetnog značaja.

U cilju kvalitetnog servisiranja usluga, praćenja trendova rada, jačeg stepena umrežavanja, razmjene primjera dobre prakse, nastavićemo sa intezivnijom saradnjom sa postojećim dnevnim centrima u Crnoj Gori. Osim pomenutih Centara, u planu je nastavak dosadašnje uspješne saradnje sa resornim Ministarstvom i lokalnom samoupravom.

Naredni izvještajni period će obilježiti i uspostavljanje, te unaprjeđenje saradnje i sa svim relevantnim institucijama, organizacijama i subjektima (vaspitno-obrazovnim ustanovama, zdravstvenim ustanovama, kulturnim institucijama, nevladinim organizacijama i drugim subjektima), koji su od značaja za mogućnost unaprjeđenja kvaliteta usluga, a u smjeru zadovoljavanja potreba korisnika i ostvarivanja njihovih prava, kroz domen jačanja njihove integracije.

Vodeći se jednim od najznačajnijih dokumenata iz ove oblasti - Konvencija UN o pravima osoba sa invaliditetom, trudićemo se da ukažemo na sva prava relevantna za život svakog čovjeka i omogućavati uvid u činjenicu da su ta prava međusobno uslovljena.

Sa namjerom da unaprijedimo međusektorsku saradnju radićemo na informisanju zaposlenih o dostupnim pravima naših korisnika. Stručni radnici i stručni saradnici će u tekućoj godini nastojati da na praktičan način sagledaju nadležnosti i odgovornosti pomenutih socijalnih aktera, te njihove međusobne uloge u sistemu socijalne i dječje zaštite. To će se sprovoditi na način da ih upoznamo na zakonske okvire u okviru kojih i na koji način je moguće realizovati prava.

U vezi s tim, u narednom izvještajnom periodu ćemo biti na raspolaganju korisnicima i njihovim roditeljima/starateljima u pogledu edukacije i usmjeravanja na adekvatne sisteme pružanja usluga (zdravstvenog, socijalnog, obrazovnog, radnog, pravnog, i dr.) koji se bave o pravima djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom.

Značaj rada na unaprjeđenju različitih servisa u zajednici i dalje će predstavljati jedan od prioritetnih zadataka u JU Centar za dnevni boravak. Pomenuto će se sprovoditi sa ciljem da se djeca sa smetnjama u razvoju i odrasla lica sa invaliditetom uključe u inkluzivno društvo jednakih mogućnosti.

U svim ovim aktivnostima vodićemo se ranije pomenutom Konvencijom UN o pravima osoba sa invaliditetom, kao osnovnim i sveobuhvatim aktom, koji je ujedno ratifikacijom postao dio obavezujuće nacionalne regulative.

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

U toku 2024. godine korisnici usluga JU Centar za dnevni boravak sa svojim prepoznatim potrebama zauzimaće centralno mjesto u sistemu kvaliteta usluga socijalne i dječje zaštite. Svi akteri će imati podjednako bitnu ulogu, kako lokalna samouprava, tako i nadležni Centar za socijalni rad i pružaoci usluga.

U pogledu saradnje sa institucijama, u tekućoj godini kontinuirano će se raditi na stvaranju podsticajnog okruženju kojem će unaprjeđenje usluga socijalne i dječje zaštite zavisiti od odgovornih i efikasnih aktera na lokalnom i nacionalnom nivou.

Započetu saradnju sa Domom starih Podgorica nastavićemo i u narednoj godini. Nakon održane zajedničke obuke „Psihosocijalna podrška za članove porodica korisnika usluga podrške“, kojoj su prisustvovali zaposleni, u planu su obuke na temu:

- ❖ Prevencija sindroma sagorijevanja zaposlenih
- ❖ Promocija i rad na inovativnim uslugama podrške za život u zajednici

Kroz saradnju sa institucijama akcenat će biti stavljen na korišćenje raspoloživih resursa zajednice koji se odnose na sva pristupačna sredstva, službe i objekte kao što su službe primarne i drugih nivoa zdravstvene zaštite, predškolskih, školskih ustanova i dr.

Tako će se i u tekućoj godini nastaviti saradnja sa Centrom za socijalni rad Prijestonice, Domom zdravlja Cetinje, Nacionalnom bibliotekom Đurđe Crnojević, JU Dom učenika i studenata Cetinje, predškolskim, školskim i brojnim drugim ustanovama i institucijama.

U tekućoj godini intenzivno će se razmatrati postojanje, pristupačnost i mogućnost korišćenja resursa u zajednici i njihov uticaj na djecu sa smetnjama u razvoju i odrasla lica sa invaliditetom.

Takođe, radiće se na procjeni postojanja, dostupnosti i nivoa standarda institucija i usluga u zajednici kao i njihovog uticaja na korisnike usluga socijalne i dječje zaštite i njihovih porodica.

Važnost konteksta zajednice i institucija koje djeluju u okviru iste je veoma važan i kao takav prepoznat u JU Centar za dnevni boravak.

Svjesni činjenice da odnosi u socijalnoj mreži koji obezbjeđuju podršku pozitivno utiču na korisnike, roditelje/staratelje i širu porodicu, u saradnji sa partnerima na lokalnom i državnom nivou radićemo na jačanju mreže podrške kako bi naši korisnici uživali sva prava u okviru inkluzivnog društva.

VIII. SARADNJA SA MEDIJIMA

JU Centar za dnevni boravak će i u toku 2024. godine nastaviti saradnju sa medijima koji su prepoznati kao značajni partneri na putu podizanja nivoa svijesti građana o društvu jednakih mogućnosti za sve.

Uloga medija u savremenim društvima je izuzetno važna jer predstavljaju najvažniji izvor informisanja građana i građanki, formiraju javno mnjenje i utiču na podršku koju javnost pruža određenim temama, te praksama koje se sprovode.

Kako smo prepoznali da mediji imaju moć da skrenu pažnju javnosti na određene teme, da alarmiraju, da edukuju, ali i da utiču na formiranje mišljenja javnosti, i u narednom izvještaju koristićemo se njihovim sredstvima informisanja sa namjerom mobilizacije javnosti u pravcu prihvatanja različitosti.

Takođe, značaj medija ogleda se i u tome što mediji osim što reflektuju društveno stanje, u posljednje vrijeme postaju sve više i kreatori istog. Pomenuto se odnosi na sposobnost medija da tumače i kreiraju stvarnost, ne samo da je prikazuju kao takvu.

Sa ciljem da utičemo na povećanje nivoa opšte informisanosti lokalnog i nacionalnog stanovništva teme o pravima djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom nastojaćemo postaviti na prioritetno mjesto na ljestvici tema uzimajući u obzir da se radi o veoma ranjivoj kategoriji stanovništva.

Lokalni i nacionalni mediji pružaju potrebne informacije i bave se temama relevantnim za zajednicu u kojoj rade. Poštujući pravo na informisanost kao jedno od osnovnih ljudskih prava u narednom izvještajnom periodu služeći se sredstvima informisanja trudićemo se da budemo u službi građana i same zajednice, kao i da zajedno budemo zaštitnici interesa i glasnogovornici za jednu od najranjivijih kategorija društva, korisnike naših usluga.

Transparentnost, jednakost i ravnopravnost i dalje će biti ključne teme kojima ćemo se baviti kako bi probleme i potrebe naših korisnika smjestili u realne i vidljive okvire.

Pitanje inkluzije i prava djece sa smetnjama u razvoju, kao i ostvarivanje njihovih potencijala od najranijeg uzrasta biće u tretmanu društvenih tema kako bi se zaštitili njihovi interesi i omogućilo ostvarivanje njihovih punih potencijala u zajednici.

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

Kako je JU Centar za dnevni boravak prepoznao značaj popularnih platformi za promociju i aktualizaciju određenih društvenih tema, tako ćemo u toku 2024. godine realizovane programske aktivnosti objavljivati na sajtu¹, instagramu² i facebook³ stranici.

Osim pomenutih platformi, sve novosti i informacije o pokrenutim akcijama i značajnim datumima zainteresovani će moći pronaći na youtube⁴ kanalu koji predstavlja još jedan od načina putem kojim ćemo široj javnosti predstaviti rad JU Centar za dnevni boravak.

---

¹ <https://dnevnicecentarcetinje.me/>

² https://www.instagram.com/dnevni_centar_ct/

³ <https://www.facebook.com/JU-Centar-za-dnevni-boravak-u-Prijestonici-412385735556972/>

⁴ <https://www.youtube.com/channel/UCEWwjgAwj6apMvP-GzDFIQ>

Plan i program rada sa finansijskim planom za 2024. godinu

IX. Finansijski plan za 2024. godinu

red br	NOVČANI TOK -	plan 2024
1	2	3
1	Primici	
1,1	Opšti prihodi	203500
1,2	Namjenski prihodi	74000
1,3	Sopstveni prihodi	1500
1,4	Donacije	500
1,5	Kredit	
1,6	Prenesena novcana sredstva	84757
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	364257
2	Izdaci	
2,1	Tekući izdaci/41	346734
2,1,1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslod./411	202435
2,1,2	ostala lična primanja/412	25220
2,1,3	Rashodi za materijal /413	39800
2,1,4	Rashodi za usluge/414	26900
2,1,5	Tekuće održavanje/415	12200
2,1,6	Kamate/416	
2,1,7	Zakup-/417	
2,1,8	Subvencije/418	
2,1,9	Ostali izdaci/419	40179
2,2	Transveri za socijalnu zaštitu/421,2	
2,3	transveri instit,pojedincima,nevladinom i javnom sektoru/43	1800
2,4	Kapitalni izdaci/44	14600
2,5	Pozajmice i krediti/45	
2,6	Otplata dugova/46	1123
2,7	Rezerve/47	
II	Ukupno izdaci(2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	364257

dirketor
Božidar P. Drecun